

Behoort bij brief no. 1405.611

VERTROUWELIJK

Dit exemplaar bestaat uit 4 blz.

Ex.no.2

NIEUWE PRIORITEITEN VOOR CPN-ACTIVITEIT

1. De CPN heeft zich de afgelopen tien jaar ontwikkeld van een typische arbeiderspartij tot een sociaal veel breder samengestelde organisatie met een toenemende ledenaanwas en invloed uit vooral de dienstverlenende en universitaire sfeer. Dit verschijnsel kan ten dele verklaard worden uit de algehele maatschappelijke ontwikkeling in Nederland, die een daling van het aantal werknemers in de industriële sector te zien geeft van bijna de helft van de beroepsbevolking in 1965 tot ongeveer een derde in 1975, terwijl inmiddels reeds een derde van die beroepsbevolking werkzaam is in de dienstverlenende sector. Op het laatste CPN-congres in januari 1978 was liefst bijna de helft van de gedelegeerden afkomstig uit "de zachte sector", die op het 21-ste partijcongres in 1964 nog slechts vertegenwoordigd was door een vrijwel te verwaarlozen minderheid.

Deze nieuwe samenstelling van de CPN begon zich af te tekenen tegen het eind van de jaren zestig niet alleen omdat steeds meer kinderen uit CPN-gezinnen gingen studeren aan universiteiten, sociale en pedagogische academies, maar vooral omdat de partij als zodanig aansluiting vond bij het groeiende studentenactivisme. In de daarop volgende jaren kreeg de CPN een ware toevloed van leden te verwerken uit het onderwijs, de gezondheidszorg, het welzijnswerk en de universitaire wereld.

2. Het ziet er naar uit dat de gewijzigde profilering van de CPN zich verder zal doorzetten, ook al zal dit zo nu en dan de nodige tegenzin oproepen bij de echte arbeidersleden, die altijd wat huiverig hebben gestaan ten opzichte van (semi-)intellectuelen, maar tegelijkertijd hun partij niet gauw in de steek zullen laten voor een "burgerlijke" partij. De CPN, die zich altijd gepresenteerd heeft als "de voorhoede van de arbeidersklasse", heeft het afgelopen jaar merkbaar met dit probleem geworsteld en heeft het nu althans ideologisch opgelost door haar "klassenanalyse" aan te passen aan de situatie. In die analyse worden niet langer alleen de traditionele industrie-arbeiders, maar allen die in loondienst zijn gerekend tot de "uitgebuite" arbeidersklasse, die nu dan ook bij voorkeur wordt aangeduid als "werkende bevolking".

VERTROUWELIJK

De eerste generatie universitaire studentenleden, die door de partij altijd zorgvuldig geselecteerd en grondig geschoold zijn, is inmiddels afgestudeerd en een opmerkelijke opmars begonnen in het partij-apparaat, tot in het partijbestuur toe. Door één en ander zal het CPN-optreden naar buiten ongetwijfeld ook steeds meer gaan veranderen en waarschijnlijk minder gekenmerkt worden door harde bedrijfsacties - in de huidige economische malaise toch al gauw contra-productief - dan wel door subtielere sociaal-economische acties en subversieve (vooral beïnvloedings-) activiteiten, waarvoor de geschiktheid van de partij dankzij haar grotere maatschappelijke uitstraling ook is toegenomen.

3. Nu had zich reeds een belangrijke verschuiving in de prioriteiten van de partij-activiteiten voorgedaan als gevolg van de verzoening tussen de CPN en de CPSU. Begin juli betoogde CPN-voorzitter H. HOEKSTRA n.l. dat de partijpolitiek zich voortaan primair zou richten op "de strijd voor de vrede", d.w.z. op de ondersteuning van de Sowjetrussische "vredespolitiek", waarvan hij alle andere partijtaken - dus ook de nationale belangenbehartiging - "afgeleid" verklaarde. Het vredeswerk van de CPN heeft vooral vorm aangenomen via het samenwerkingsverband "Stop de N-bom - Stop de kernwapenwedloop", waarin CPN-kaders van "het nieuwe type" de sleutelposities innemen. Door de grote inspanningen op het gebied van vrede en veiligheid zijn andere partij-activiteiten de eerste helft van dit jaar nogal in de knel geraakt, in het bijzonder op sociaal economisch gebied.

Deze herfst is de CPN echter op dit terrein met hernieuwd élan in de slag gegaan tegen de bezuinigingsplannen van de regering, waarbij een zekere belangstellingsverschuiving viel te constateren van de directe belangenbehartiging van de industrie-arbeiders naar het "voor de arbeiders beweging niet te onderschatten belang" van de strijd voor de sociale voorzieningen. Reeds in juni had het IPSO *) een alternatief plan voor de oplossing van de economische crisis gepresenteerd, dat in plaats van matiging voorziet in een forse stijging van overheidsuitgaven en lonen

---

*) Instituut voor Politiek en Sociaal Onderzoek, het wetenschappelijk bureau van de CPN.

Behoort bij brief no. 1405.611

VERTROUWELIJK

ter verhoging van de sociale uitkeringen en de koopkracht, waarvan de kosten verhaald zouden moeten worden op defensie, EG-uitgaven, subsidies aan grote bedrijven e.d.. Startsein tot actie gaf een verklaring van het Dagelijks Bestuur van de CPN op 11 september, waarin allen die "slachtoffer dreigen te worden" van Bestek '81 worden opgeroepen tot frontvorming in de bedrijven, onderwijs, welzijnswerk en in de sfeer van de sociaal-gesteunden.

4. In diverse plaatsen zijn op initiatief van de CPN zg. "Anti-Bestek-comité's" opgericht, die de acties tegen de regeringsplannen moeten organiseren. Bovendien werd in en rond bepaalde bedrijven en bedrijfstakken (zoals de scheepsbouw en de strokarton) de stoot gegeven tot "Comité's voor behoud van de werkgelegenheid" en ondersteunende solidariteitscomité's. Overigens tracht de CPN zich zo goed mogelijk te houden binnen de grenzen van de officiële vakbewegingsstandpunten, die zij intussen wel tracht te beïnvloeden door o.m. geheim vooroverleg van partijleden over hun optreden tijdens Vakbondsbijsenkomsten.

Een kras staaltje leverde de aanwijsbare CPN-inbreng in het "Plan voor de Jeugdarbeid" van het NVV-Jongerencontact, waarin jonge partijleden belangrijke posities hebben veroverd. Dit plan werd op 25 september in De Waarheid gelanceerd en blijkt nauw aan te sluiten bij de CPN-opvattingen. Op grond van de daarin neergelegde uitgangspunten zal het NVV-Jc op 11 november in Den Haag een grote manifestatie organiseren, die ondersteund zal worden door ANJV, LOG, ASVA, VVDM en KWJ, allemaal organisaties waarin CPN-ers en ANJV-ers in meerdere of mindere mate een rol spelen.

5. Het was ook naar aanleiding van eerder genoemde verklaring van het Dagelijks Bestuur, dat de door de CPN geïnitieerde en gedomineerde Landelijke Werklozen Belangen Vereniging (LWBV) en vele door die partij beheerste plaatselijke WAO-comité's besloten tot massale deelname en steun aan de protestdemonstratie tegen bezuinigingen op sociale uitkeringen op 3 oktober in Den Haag.

Op 10 oktober werd op het Binnenhof gedemonstreerd tegen Bestek '81 door het comité "Vrouwen eisen werk", dat geheel vanuit de communistische vrouwenbeweging NVB blijkt te zijn opgezet en gestuurd. Het zg. Landelijk Comité van Schoolverlaters, waarvan op 4 juli een delegatie bij de minister van Sociale Zaken verhaal kwam halen i.v.m. diens "nuttige tips"

VERTROUWELIJK

Behoort bij brief no. 1405.611

VERTROUWELIJK

voor jongeren om aan werk te komen, is in feite ook een mantelcomité van het communistisch jeugdverbond ANJV.

6. Tegen bezuinigingen in de gezondheidszorg en het maatschappelijk werk werd een briefkaartencampagne en een actieweek van 23 t/m 28 oktober georganiseerd door het Landelijk Actie Komitee Gezondheidszorg (LAK) en het Landelijk Overleg Eerstelijns werkers (LOVEL), allebei actiegroepen waarin CPN-ers duidelijk de overhand hebben. Gedurende bedoelde actieweek, die nogal wat aandacht kreeg van de media, voerden CPN-ers steeds de boventoon evenals tijdens de landelijke slotdemonstratie op 28 oktober in Amsterdam. In een slotverklaring, die op 31 oktober aan de voorzitter van de Vaste Kamercommissie van Volksgezondheid is overhandigd, werden meer arbeidsplaatsen en verbetering van de kwaliteit van de gezondheidszorg en hulpverlening geëist ten koste van vooral de bewapeningsuitgaven.

In de universitaire sfeer is eveneens een actieweek (van 20 t/m 24 november) aangekondigd door het Landelijk Overleg Grondraden (LOG) waarin een overheersende rol wordt gespeeld door de Amsterdamse studentenvakbonden ASVA en SRVU en de Nijmeegse USN, die allen een in meerderheid door CPN-ers bemand bestuur hebben. Tijdens deze "anti-PAIS"-week zal geprotesteerd worden (tot aan bezettingen toe) tegen de plannen tot verkorting van de studieduur tot vier jaar en tegen het benoemingsbeleid aan de universiteiten.

Het geheel door CPN-ers geleide Anti-CRM-Bezuinigingsfront (ACB-front) van sociaal-culturele werkers belegt op 11 november in Utrecht een actie-conferentie, waarop tegenover Bestek '81 een alternatief plan voor club- en buurthuiswerk zal worden gepresenteerd, inclusief voorstellen voor eisen en acties ter realisering van dit plan.

3 november 1978.

VERTROUWELIJK